
CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

6 Medi, 2024

TEITL: Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol (IRPW) - adolygiad o gydnabyddiaeth ariannol aelodau lleyg Cydbwyllgorau Corfforedig

AWDUR: Iwan Evans, Swyddog Monitro

---

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1. Bwriad yr adroddiad hwn yw diweddarau'r Aelodau ar Benderfyniad Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol o ran cydnabyddiaeth ariannol aelodau lleyg y Cyd-bwyllgor Corfforedig.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1. Nodi Penderfyniad Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol (IRPW).

2.2. Mabwysiadu cyfradd fesul awr i dalu hawliadau a gyflwynir gan aelodau lleyg.

3. Y RHESWM AM Y PENDERFYNIAD

3.1. Wrth i'r CBC ymsefydlu bydd yn penodi aelodau cyfetholedig nad ydynt yn Aelodau o unrhyw Gyngor cyfansoddol. Mae'r aelodau hyn yn gwbl annibynnol o fusnes llywodraeth leol a rhanbarthol, ac fel aelodau lleyg dônt â phrofiadau a sgiliau sydd o fudd i waith y CBC. I gefnogi'r amrywiaeth a'r arbenigedd cywir i ddenu aelodau lleyg cyfetholedig, mae'r IRPW wedi cynnal ymarfer ymgynghori i adolygu'r sefyllfa o ran cydnabyddiaeth ariannol.

4. CEFNIDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

4.1. Mae gan y Panel Annibynnol rymoedd statudol i osod lefel y gydnabyddiaeth ariannol i Aelodau sy'n cael eu hethol a'u penodi i'r CBC. Adolygodd y Panel y sefyllfa ar drefniadau cydnabyddiaeth ariannol CBC yn ei adroddiad blynyddol ar gyfer 2022/3. Gan mai newydd oedd y CBC yr adeg honno, ni wnaethpwyd unrhyw benderfyniad o ran cyflogau, ond yn ei adroddiad fe wnaeth y Panel ategu fod yna gyfle i bob Aelod hawlio cyfraniad tuag at gostau gofal, teithio a chynhaliadau.

4.2. Fodd bynnag, mae'r IRPW yn cydnabod bod CBC yn aeddfedu a bod aelodau cyfetholedig yn cael eu penodi i is-bwyllgorau ac i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, ac yn dilyn cyfnod o ymgynghori mae wedi penderfynu y dylid rhoi cydnabyddiaeth ariannol i aelodau lleyg fel a ganlyn: "Bydd aelodau CBC yn derbyn tâl ar yr un sail ag aelodau cyfetholedig (lleyg) gyda hawliau pleidleisio cyrff eraill o fewn y teulu llywodraeth leol" (mae Adroddiad Panel Annibynnol Cymru yn **Atodiad 1**).

4.3. Daeth yr hawl i hawlio cydnabyddiaeth ariannol i rym o ddyddiad y cyhoeddiad (2 Awst), ac mae'r cyfraddau tâl fel a ganlyn:

- Cadeiryddion lleyg pwyllgorau = cyfradd fesul awr o £33.50; hyd at 4 awr £134; 4 awr a mwy £268
- Aelodau lleyg cyffredin gyda hawliau pleidleisio = cyfradd fesul awr £29.75; hyd at 4 awr £119; 4 awr a mwy £238

4.4. Rôl y Gwasanaethau Democratiaeth yw pennu ymlaen llaw p'un a yw cyfarfod am bara diwrnod cyfan neu hanner diwrnod. Pan fo cyfarfod wedi'i drefnu i bara am ddiwrnod cyfan, telir y ffi ar y sail hon hyd yn oed os yw'r cyfarfod yn gorffen o fewn pedair awr. Gellir gweld yn hawdd fod y dull hwn yn creu canlyniadau annheg ac aneffeithlon. Ystyrir y byddai'n decach ac yn fwy effeithiol pe defnyddid cyfradd fesul awr fyddai'n cynnwys gwaith paratoi a theithio.

5. GOBLYGIADAU ARIANNOL

5.1. Wedi'u hamlinellu yn yr adroddiad.

6. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

6.1. Mae'r adroddiad yn cynnwys yr holl oblygiadau cyfreithiol.

ATODIADAU:

Atodiad 1 Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol - Adroddiad Atodol

---

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro:**

Awdur yr adroddiad.

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

"Fel mae'r adroddiad yn egluro'n glir, mae tâl aelodau lleyg yn cael ei osod gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol. Wrth gydnabod yr anghysonderau posibl a amlygir ym mharagraff 4.4, nid oes gennyf unrhyw wrthwynebiad i fabwysiadu'r penderfyniad a geisir, gan gynnwys defnyddio cyfradd fesul awr lle bo hynny'n briodol."